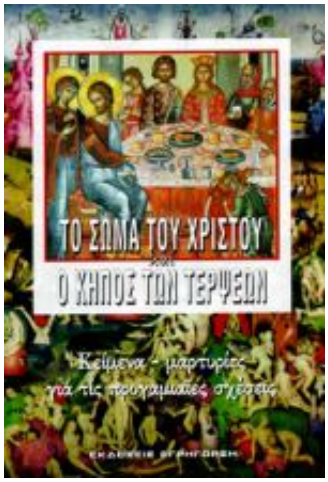
Οι προγαμιαίες σχέσεις υπό το φως της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας (Πρωτοπρεσβύτερος Σαράντης Σαράντος)

Date : 14 Μαΐου, 2009

Απόσπασμα από το βιβλίο "**Το σώμα του Χριστού και ο κήπος των τέρψεων**"

(Εκδόσεις "ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ")

Η συζήτηση πάνω στις προγαμιαίες σχέσεις προκαλεί το ενδιαφέρον όλων μας, μικρών και μεγάλων. Όσο κι αν μερικοί ελαχιστοποιούν τη σπουδαιότητά τους, είναι θέμα κεφαλαιώδες, είναι θέμα ζωής.

Οι θεωρίες, οι αντιλήψεις ή οι επιμέρους ηθικές πρακτικές «*του κόσμου τούτου*» είναι μεταβλητές και εναλλασσόμενες πάνω σ' όλα τα θέματα, αλλά και στο συγκεκριμένο θέμα των προγαμιαίων σχέσεων. Ο «*κόσμος*» μαζί με τις θεωρήσεις του μεταβάλλεται άλλοτε προς το καλύτερο και άλλοτε προς το χειρότερο, ανάλογα με σταθμιζόμενους ή μη παράγοντες, συνειδητούς ή ασυνείδητους.

...

Ποτέ η Ορθόδοξη Εκκλησία μας στη μακρά ενδοκοσμική προσφορά αγωγής Της δεν καταπίεσε τα μέλη Της για να εφαρμόσουν αναγκαστικά τις οδηγίες Της. Οι άγιες επιταγές Της είναι συνυφασμένες με την ελευθερία της αγίας Οικονομίας, η οποία απορρέει από τα αρχέγονα οικονομικά σχέδια της Παναγίας Τριάδας.

...

Η αλληλοδιάδοχη εναλλαγή ερωτικών συντρόφων υποβιβάζει τον άνθρωπο από πρόσωπο σε αριθμητική μονάδα πανομοιότυπων αντικειμένων που χρησιμοποιούνται, ας πούμε, ερωτικά απ' τον ένα ή από τον άλλο και ύστερα απορρίπτονται στη λήθη και στην απονιά και στις περισσότερες φορές και στο μίσος.

Η σύγχρονη ψυχολογία του βάθους τονίζει ότι όλες μας οι εμπειρίες ποτέ δεν λησμονιούνται ολοκληρωτικά. Απωθούνται στο υποσυνείδητο και έρχονται στην επιφάνεια όταν οι συνειρμού ή οι συνθήκες το ευνοήσουν. Μια τέτοια εμπειρία με όλους τους ερωτικούς κραδασμούς, με όλες τις προσπάθειες για επιτυχία και για μοναδικότητα, δεν είναι δυνατόν η ψυχή του νέου ή της νέας να τη λησμονήσει. Πολλές φορές οι κοπέλλες ή τα αγόρια να θυμούνται μια παλιά «άτυχη» ερωτική τους σχέση και χαίρονται για τις όμορφες στιγμές του παρελθόντος, αλλά και βαρύτατα μελαγχολούν για την ατυχή κατάληξη.

...

Η ψυχή του ανθρώπου οριοθετείται και χαρακτηρίζεται από μια εκλεκτή θεανθρώπινη φυσιολογία. Η αληθινή φυσιολογία του ανθρώπου γενικά, αλλά ειδικότερα του εκκλησιοποιημένου ανθρώπου είναι να ζη τον παρθενικό βίο και να χαίρεται τους καρπούς αυτού του τρόπου ζωής ή να ζη τη μοναδικότητα του συζυγικού κάλλους και να ευφραίνεται από τις πλουσιότατες οικογενειακές χαρές. Κάθε παράβαση αυτής της χριστοφυσιολογίας δημιουργεί αντιθέσεις, συγκρούσεις, απωθήσεις μέσα στη φυσιολογική ψυχολογία. Οι στεναχώριες, η μελαγχολία, το άγχος, οι φοβίες, η ανασφάλεια, η απροθυμία για καινούργιες σχέσεις ετοιμάζουν μια νέα ερωτική αποτυχία. Κατά τη διάρκεια της νέας ερωτικής σχέσεως εντελώς φυσιολογικά επισυμβαίνουν πολλές συγκρίσεις ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη σχέση. Το ίδιο συμβαίνει και στην επόμενη σχέση και στη μεθεπόμενη. Όσο πιο πολλές σχέσεις δημιουργούνται, τόσο πιο πολύ ερωτικό δυναμικό σπαταλιέται. Χιονοστιβάδα γίνονται τα προβλήματα μέσα στο ψυχολογικό πεδίο. Κάποτε παίρνεται η απόφαση για γάμο. Όλα τα προβλήματα μεταφέρονται μέσα στον ευλογημένο χώρο του γάμου. Όλες οι προγαμιαίες αμαρτωλές εμπειρίες μεταφέρονται στο γάμο.

...

Όσοι αφελώς αμνηστεύουν τις προγαμιαίες σχέσεις, ασφαλώς δεν έχουν αγάπη και κατανόηση στη νέα γενιά. Έχουν απολέσει το αισθητήριο της χριστιανικής, αλλά και της ουμανιστικής αγάπης και βλέπουν τα καινούργια ζευγάρια ως βιολογικές μονάδες με τυποποιημένες υλικές – βιολογικές ανάγκες. Η πλειάδα των συγχρόνων γονέων, όσο κι αν βλέπουν τα θέματα με το μοντέρνο μάτι των ανοιχτόμυαλων και χειραφετημένων γονέων, όμως πάντοτε ανησυχούν μέχρι να γίνει ο γάμος. Η μακρά ανθρώπινη εμπειρία γνωρίζει καλά τα πολλά και δυσεπίλυτα προβλήματα των μακροχρονίων σχέσεων, οι οποίες ως επί το πλείστον καταλήγουν στην αποτυχία και στην προσωρινή ή μόνιμη κατάθλιψη.

Στη συνέχεια πιέζουν οι γονείς το νέο ή τη νέα να βρουν έναν άλλο καλύτερο σύντροφο, για να δημιουργήσουν την οικογένειά τους. Ο ψυχικός κόσμος του νέου ή της νέας με το βεβαρυμένο συναισθηματικό παρελθόν σέρνεται να πραγματοποιήσει μια καινούργια σχέση. Προχωρούν όμως οι νέοι με πολλές επιφυλάξεις, με πολλές

αναστολές και με πολλούς φόβους. Ο ένας υποψήφιος ή ο άλλος μεταδίδουν τους φόβους τους ο ένας στον άλλο και έτσι δεν αποφασίζουν. Οι απαιτήσεις συν τω χρόνω μεγεθύνονται και ταυτόχρονα μεγαλώνει και η δυσκολία μιας εύκολης και απλής χαριτωμένης επικοινωνίας.

Αμυντικοί ψυχολογικοί μηχανισμοί αναπτύσσονται στη συμπεριφορά του νέου ή της νέας, για να μην ξαναπονέσουν από μια νέα ενδεχόμενη αποτυχία. Ο ένας κλείνεται πιο πολύ από τον άλλον και δεν δίνουν ευκαιρίες ο ένας στον άλλο για γνωριμία αληθινή και ουσιαστική. Πάνω σ' αυτή τη δυσκολία έρχεται ο εύκολος λογισμός να προχωρήσουν σε σεξουαλική σχέση, μήπως και μέσω αυτού του τρόπου αρχίσουν να επικοινωνούν. Ο λογισμός εκβιάζεται από τα αναρίθμητα ποταπά τηλεοπτικά προγράμματα για να ενδώσουν στη σαρκική επιθυμία. Τα σύγχρονα τηλεοπτικά σούπερ μάρκετς πουλάνε άφθονο σεξ διάσπαρτο σ' όλα τα προγράμματα και εισάγουν τα ξένα υποπροϊόντα στη χώρα μας, επειδή βλέπουν τον άνθρωπο σαν ένα βιολογικό (ζώ)ον.

Αν οι δύο υποψήφιοι για γάμο νέοι σπεύσουν να ολοκληρώσουν σαρκικά τις σχέσεις τους πριν επικοινωνήσουν ψυχικά, αρχίζει μια νέα περιπέτεια που δεν έχει τέλος. Φυσικά δεν ικανοποιούνται μόνο από τη σαρκική επαφή. Μπλέκονται οι συναισθηματικές και σαρκικές απαιτήσεις με τις υλικές (υλική υποδομή του γάμου). Προχωρούν οι υποψήφιοι για γάμο με κρύες καρδιές και με προοπτικές ρουτίνας. Αν καταφέρουν να φτάσουν στο γάμο, υπάρχει η ελπίδα να τους μεταποιήσει τη ρουτίνα σε αγάπη η χάρη του Θεού. Αν δεν καταφέρουν να φτάσουν στο γάμο, τότε άλλη μια τραυματική εμπειρία θα επιβαρύνει τις προοπτικές τους με αβέβαιο μέλλον.

Κάποια στιγμή, οι κοινωνικές συγκυρίες μαζί με τις πιέσεις των γονέων, προωθούν τις σχέσεις στο γάμο. Αν έχουν προγαμιαίες εμπειρίες, δεν μπορούν εύκολα να ξεχωρίσουν μέσα τους αυτές τις προγαμιαίες αμαρτωλές εμπειρίες με τις ευλογημένες επαφές στο γάμο. Τα πάντα έχουν ισοπεδωθεί μέσα τους πριν καλά καλά ανθίσει η λεπτή και εσώψυχη αγάπη μέσα στο Γάμο. Διάφορα προβλήματα αναφύονται ανάμεσα στο νέο ανδρόγυνο. Συγκρούσεις, εγωισμοί, αντιπαραθέσεις σε διάφορα καθημερινά ζητήματα τεκμηριώνουν την ψυχική απόσταση και την αυξανόμενη απομάκρυνση. Τα πάρα πολλά διαζύγια επιβεβαιώνουν την καταστρατήγηση του Μυστηρίου του Γάμου από το ομιχλώδες βαρύ παρελθόν των προγαμιαίων σχέσεων.

Όλα αυτά τα προβλήματα και πολλά άλλα λεπτότερα ή και σοβαρότερα είναι πολύ γνωστά στους γονείς, οι οποίοι τρέμουν και αγωνιούν, όταν τα παιδιά τους συνάψουν προγαμιαίες σχέσεις, κι ας μην το φανερώνουν, για να μη θεωρηθούν αναχρονιστικοί. Οι γονείς προικισμένοι από το Θεό (ή τη φύση, όπως λένε οι ορθολογιστές – κουλτουριάρηδες) ως επί το πλείστον με το αίσθημα της ευθύνης, ποτέ δεν εγκρίνουν τις επικίνδυνες ερωτικές περιπέτειες στα αγόρια τους, ούτε πολύ περισσότερο για τα κορίτσια τους, γιατί τόσο από προγενέστερες προσωπικές εμπειρίες τους, όσο και από τη βοώσα γενικευμένη πραγματικότητα ξέρουν τι σπάσιμο είναι στη ψυχή και στο χαρακτήρα οι ερωτικές αποτυχίες, που αρχή τους έχουν τις προγαμιαίες σχέσεις.

Πιο πολύ γνωρίζουν οι υπεύθυνοι γονείς πόσο ευαίσθητη είναι η γυναικεία παρθενική ψυχολογία της κόρης τους και πόσο απορρυθμίζεται από τις προγαμιαίες σχέσεις. Τραγικές συγκρούσεις διαδραματίζονται στη γυναικεία ψυχολογία όταν συμβεί (όχι σπάνια) μία πρόωρη εξώγαμη εγκυμοσύνη που καταλήγει σε έκτρωση. Δυναμιτίζεται όλο το ευαίσθητο μητρικό συναισθηματικό υλικό με απρόβλεπτες συνέπειες για ολόκληρη τη μετέπειτα ζωή της πρώιμα αποτυχημένης μητέρας.

Όλοι οι ορθοφρονούντες έγγαμοι κληρικοί – πνευματικοί και οι αγιασμένοι άγαμοι πνευματικοί των ημερών μας, από τα πολλά ακούσματα των πολλαπλών εξομολογήσεων όλων των ηλικιών, γνωρίζουν τις εξαιρετικές παρθενικές προδιαγραφές που έχει ορίσει ο Δημιουργός μας στα αγαπημένα Του παιδιά. Επίσης γνωρίζουν τις καταστρεπτικές συνέπειες από την παραβίαση των αγίων εντολών του Τριαδικού Θεού για τον έρωτα. Ως υπεύθυνοι πνευματικοί πατέρες προσπαθούν να προλαμβάνουν τις πτώσεις, παρουσιάζοντας ζωντανή τη διδασκαλία του Κυρίου μας και τον αρχετυπικό παρθενικό τρόπο ζωής Του. Όταν βρίσκονται μπροστά στα συναισθηματικά ναυάγια, πριν το γάμο ή μετά από αυτόν, προσπαθούν με την αγάπη, την επιείκεια, την οικονομία και τη διάκριση να ανασύρουν από την άβυσσο τα συντρίμμια και να ξανασυναρμολογήσουν τη διασπασμένη προσωπικότητα του κάθε ανθρώπου, που παρασύρθηκε από τις σειρήνες των προβοκατόρων των προγαμιαίων σχέσεων και του αλλοτριωτικού τρόπου ζωής.

Δόξα τω Θεώ οικονομούνται και οι αγωνιζόμενοι χριστιανοί μας και οι λαβωμένοι από την αμαρτία, οι οποίοι μετανοούντες κερδίζουν με το άπειρο έλεος του Κυρίου μας τον χαμένο τους χρόνο και το χαμένο έδαφος της δημιουργίας γενικά και στα θέματα που σχετίζονται με τη δημιουργία της οικογένειάς τους.

...

Επιτρέψτε μου μια προσωπική εξομολόγηση ως πνευματικού πατρός και ως εφημερίου που έχω διακονήσει σε εκατοντάδες Μυστήρια Γάμου.

Οι νέοι μας έρχονται στην εξομολόγηση επηρεασμένοι από τη σεξομανία που εκπέμπεται από τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις. Ως βαπτισμένοι και μυρωμένοι με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος ακούνε το λόγο του Χριστού και της Εκκλησίας για εγκράτεια και παρθενικό τρόπο ζωής. Άλλοι καταφέρνουν με ακρίβεια να τηρούν τις εντολές του Χριστού και να χαίρονται που ζουν. Άλλοι πέφτουν και σηκώνονται, άλλοι τραυματίζονται, αλλά δεν εγκαταλείπουν τον τίμιο εν Χριστώ αγώνα. Αν δεν εγκαταλείψουν μέχρι τέλους τον αγώνα που ζητάει από όλους μας ο Χριστός, σ' όποια κατάσταση κι αν βρίσκονται, την ημέρα του Γάμου τους χαίρονται και πανηγυρίζουν, γιατί καταξιώνεται έστω και την ενδεκάτη ώρα ο αγώνας τους. Την ημέρα του Γάμου τους είναι ταπεινωμένοι (*Κύριος ταπεινοίς δίδωσι Χάριν*) και δέχονται τη δροσιά του Αγίου Πνεύματος, η οποία τους καθιστά οριστικά και αμετάκλητα συζύγους.

Την ημέρα του Γάμου τους, οι νέοι που αγωνίστηκαν να εγκρατευθούν (και το πέτυχαν καθώς ηδύναντο) ακούνε τις ευχές και βιώνουν το Μυστήριο ως το πρώτο μεγαλειώδες θαύμα στη ζωή τους. Έτσι έχουν τις προϋποθέσεις για να κατανοήσουν ότι ο Χριστός είναι «*ο του Μυστικού και αχράντου Γάμου ιερουργός και του σωματικού νομοθέτης*». Μπορούν να πιστέψουν ότι από εκείνη την οριακή ιερή ώρα αρχίζει η ενότητα των ψυχών και των σωμάτων. Έτσι μπορούν να αναμένουν την πραγματοποίηση των υποσχέσεων του Χριστού στη συζυγία τους: την καλλιτεκνία,

την επάρκεια των υλικών δωρεών και την περίσσεια, για να προσφέρουν και στους άλλους που έχουν ανάγκη. Έτσι μπορούν να ελπίζουν ότι και οι δυο σύζυγοι «ζώντες» μέσα στην «εις αλλήλους» αγάπη και υπακοή θα λάμψουν σαν φωτεινά αστέρια στον Ουρανό ενώπιον του Θεού μαζί με τους καρπούς της Αγάπης, τα παιδιά τους.

Αλλιώς, αν αμνηστεύσουμε τις προγαμιαίες σχέσεις εμείς οι ίδιοι οι ορθόδοξοι πιστοί και πολύ περισσότερο οι «πνευματικοί», φτάνουμε στην ασυγχώρητη βλασφημία του Αγίου Πνεύματος. Αμνηστεύοντας κοσμικά και αμαρτωλά τις προγαμιαίες σχέσεις φτάνουμε στην ύβρη, που ακόμα και οι αρχαίοι πρόγονοί μας στηλίτευαν και κατηγορούσαν. Με τα Καινοδιαθηκικά δεδομένα η αμνήστευση των προγαμιαίων σχέσεων αποτελεί βλασφημία του Αγίου Πνεύματος, γιατί υπονοείται η απουσία του Αγίου Πνεύματος ή η αδυναμία Του να κραταιώνει τους νέους μας στη ζωή του Χριστού. Ο ίδιος ο Χριστός δεν συγχωρεί αυτή την ύβρη στο ¶γιο Πνεύμα, αφού αυτό είναι πρόθυμο να μας χορηγεί την αληθινή θεανθρώπινη ζωή, την οποία όλως περιφρονητικά αποστρεφόμαστε με τη θέλησή μας.

...

Δεν είναι καθόλου λίγες οι φορές που συναντάμε ως πνευματικοί νέους και νέες αλλόφρονες και εξουθενωμένους μετά από μακροχρόνιες προγαμιαίες σχέσεις. Ενέδωσαν αρχικά στις πιέσεις του ετέρου συντρόφου με την ελπίδα ότι οι προγαμιαίες σεξουαλικές σχέσεις θα διευκολύνουν τη διαδικασία προς το γάμο. Αντίθετα, απομυθοποιείται και ευτελίζεται πολύ γρήγορα ολόκληρη η ερωτική λειτουργία στη συνείδηση και του ενός και του άλλου ερωτικού συντρόφου, με αποτέλεσμα, δίχως άλλο, τη σταδιακή ψυχρότητα και τελικά το θάνατο της προγαμιαίας, χωρίς ευλογία, ερωτικής ομιλίας.

Ποτέ, μα ποτέ δεν συναντήσαμε νέους δυστυχισμένους, οι οποίοι σεβάστηκαν και τήρησαν προγαμιαία τις εντολές του Χριστού και της Εκκλησίας. Υπάρχουν βέβαια

και οι περιπτώσεις των νέων που αυταρχικά καταπιέστηκαν από τους γονείς τους και ακρωτηριάστηκαν συναισθηματικά και ερωτικά. Δεν εννοούμε ασφαλώς αυτού του είδους την εγκράτεια...

(Αποσπάσματα από το ομότιτλο κεφάλαιο του βιβλίου)

Περισσότερα κείμενα του π. Σαράντη μπορείτε να δείτε εδώ

Διαβάστε ένα άλλο απόσπασμα (Η Ορθόδοξη «σεξουαλική αγωγή», Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Μεταλληνού) **από το ίδιο βιβλίο εδώ**